Församlingen, del 5: Andens nådegåvor

Inledning. De andliga nådegåvorna, även kallat Andens gåvor, är givna till de olika lemmarna i församlingen, Kristi kropp, för att de skall kunna 1) betjäna och uppbygga varandra, och 2) evangelisera och missionera i världen. De olika gåvorna som de olika lemmarna får är givna helt och hållet av nåd och avspeglar ingenting i den personens förtjänster. Det verkar som att Jesus Kristus fungerade i alla gåvorna, och hela spektret av gåvor skall sålunda finnas i hans församling. Och det fungerar bra när han är Huvudet (Ef 4:15, Kol 1:18, 2:10,19).

Bibeltexter. De klassiska sammanhang där Andens gåvor undervisas om i mer koncentrerad form i NT är 1 Kor. 12-14 och Rom 12:3-8, men vi hittar dem även i bibelställen som:

- Evangelierna: Mark. 16:15-20 (enda stället i evangelierna de nämns uttryckligen)
- Apostlagärningarna: Apg. 2:3-4, 2:38, 5:32, 10:44-47, 19:1-7
- Breven: Rom. 11:29, 1 Kor. 1:7, 2:12, Ef. 4:1-16, 1 Tim. 4:14, 2 Tim. 1:6, Hebr. 2:4, 1 Petr. 4:10.

Utläggning. Utifrån bibelställen ovan konstaterar vi följande saker.

- Nådegåvorna är *övernaturliga uppenbarelser* eller *yttringar* av den Anden hos en troende människa så att det blir till nytta för omgivningen (1 Kor. 12:7).
- Vilka gåvor finns det? 1 Kor. 12:8-11 talar om nio gåvor: vishetens gåva, kunskapens gåva, trons gåva, helandets gåvor, kraftgärningarnas gåva, profetians gåva, urskiljningens gåva, tungotalets gåva, uttydningens gåva. Rom. 12:6-8 talar om sju gåvor eller uppgifter som delvis överlappar med de nio ovan: profetia, tjänande, undervisningen, förmaning, frikostighet, ledarskap, barmhärtighet. Ef. 4:11 talar om fem olika gåvor (kallas ibland *tjänstegåvor*) när det gäller olika ledaruppgifter i en församling: apostel, profet, evangelist, herde, lärare. Dessa fem är *inte* nådegåvor i ordets rätta bemärkelse men hör ihop med gåvorna (se också 1 Kor. 12:27-31).
- Syftet med gåvorna är att utrusta varje kristen till tjänst i Guds rike. *Inåt*: till församlingens uppbyggelse (1 Kor. 12:7, 1 Kor. 14:26, Ef. 4:12, 1 Petr. 4:10), och *utåt*: till att fullgöra uppdraget att vittna om Jesus för alla folk (Apg. 1:8, Mark. 16:15-20).
- Nådegåvorna och en persons naturliga talanger är normalt inte samma sak. En persons naturliga talanger eller gåvor vill Gud använda också, men nådegåvorna är sådana att de kommer oss till hjälp på områden där vi själva saknar egna förutsättningar[1].
- Det är *meningen* att alla kristna skall ha (minst) en uppgift och (minst) en motsvarande nådegåva, precis som en kropps alla delar har olika uppgifter och funktioner (Rom. 12:4-6a, 1 Kor. 12:12-27). I den meningen är alla gåvor och uppgifter lika betydelsefulla. Den *viktigaste* gåvan är profetians gåva (1 Kor. 14:1-5), eftersom den är den nyttigaste.
- För att få tjäna i gåvorna finns förutsättningar: Man ska vara 1) frälst (tro på Jesus och omvänt sig från sin synd), 2) döpt i vatten till Kristus och 3) ha blivit andedöpt (Apg. 2:38-39, Apg. 19:1-7, se dock undantaget i Apg. 10:1-11:18 där andedopet inträffade *före* dopet i vatten). Den personliga livsstilen har betydelse för om den *helige* Ande skall trivas (Ef. 4:17-32, särskilt vers 30), samt med vilken iver man söker Gud för att få

[1] Det säger sig självt att man inte kan ha en talang att tala profetiskt. Historien och Bibeln visar oss också att Gud ofta väljer att använda människor på områden där de själva är svaga, dvs saknar naturliga förutsättningar.

del av nådegåvorna (1 Kor. 14:12, Luk. 11:13). Tillståndet hos den andliga gemenskap man tillhör har också betydelse (Apg. 8:14-25, 1 Kor. 1:4-9).

- Nådegåvorna i sig eller hur man tjänar i dem är aldrig tecken på hur duktig kristen man är, utan enbart tecken på hur mycket nåd Gud har gett till en person (Rom. 12:3-6a)[2].
- Gåvorna ges i samverkan mellan Gud och människa. Människan *söker* gåvorna i bön (1 Kor. 14:12) men det är Anden som *ger* dem efter Sin vilja (1 Kor. 12:11, Hebr. 2:4). Det måste bli uppenbarat i Anden för varje människa vilken gåva denne har (1 Kor. 2:12). Församlingen kan bekräfta en nådegåva genom att avskilja bäraren till tjänst (se t.ex. Apg. 13:1-3), eller uppmuntra en modfälld att åter börja fungera i en nådegåva (1 Tim. 4:14, 2 Tim. 1:6) men aldrig säga vilken nådegåva Anden vill ge eller har gett[3].
- Det är du och jag som är verktyget och det är Anden som skall använda oss. I någon mening är det *när* vi blir använda som är själva gåvan. Vår uppgift är att lära oss hur gåvorna fungerar genom Bibeln och andras erfarenheter och lära oss höra Andens röst. Några exempel är tungotalet: Apg. 2:4, andeurskiljningens gåva: Apg. 8:18-24, evangelistgåvan: Apg. 8:26-40, helandets gåvor: Apg. 9:10-12, profetians nådegåva: Apg. 11:28, 21:10-11, kraftgärningarnas gåva: Apg. 13:9-12.
- Bibeln kopplar gåvornas användning rent generellt till gudstjänsten, församlings-gemenskapen (1 Kor. 14:26-33) och missionen (se hela Apostlagärningarna). Allt ska dock ske på Andens ingivelse.
- Kan gåvorna missbrukas för egen vinning? Nja, vi har inga bibliska exempel på ett regelrätt missbruk även om vi har exempel på att Jesus frestades att göra under för egen vinnings skull (Matt. 4:1-11)[4]. De ulvar i fårakläder som säger sig göra under i Guds kraft har i själva verket aldrig känt honom (Matt 7:22-23, Rom 12:3).

Angående villoandar och falska nådegåvor. Tungotal, sånt som liknar profetia, helande, underverk, m.m. är välkända fenomen i ockulta världen och inom hinduismen, New Age, etc. Bibeln ger oss också flera exempel på sådant och kopplar det till bland annat falska profeter, se t.ex. Apg. 8:9-11, Matt. 7:22-23. Vi får pröva varje yttring mot Bibeln och mot vad vi upplever att Anden säger i våra hjärtan. När Herden talar känner hans sanna får igen hans röst, men främlingars röst känner de inte igen (Joh 10:4-5). Alla kristna kan träna sig i att skilja mellan gott och ont, rent och orent, äkta och oäkta (Hebr. 5:14), men vissa får en särskild gåva att genom Anden kunna urskilja sånt som inte är från Gud – urskiljningens gåva (se ovan) – som bokstavligen handlar om att personen genom får förmågan att kunna *se genom ytan och bedöma vad som finns på insidan*. Inget Gud gör kräver att vi rusar in i det utan att känna frid över det. Upplever du att något du möter känns konstigt eller fel, tala med någon du har förtroende för. Om du tror att det har betydelse för församlingen som helhet, tala då om för din församlingsledning vad du har upplevt.

---

[2] Frank Mangs: *Det enda som kan sägas om en människa som tjänar i en nådegåva är att han eller hon inte drog sig undan när Gud kallade dem till en uppgift*.

[3] En fingervisning kan man dock själva hitta i vad man känner särskild glädje över i Guds rike, då de grekiska orden för nådegåva och glädje utgår från samma rot, *charis*. Moderna gåvoupptäckarkurser träffar oftast fel, eftersom de inte bygger på bön och bibelläsning utan statistiska undersökningar.

[4] Personligen tror jag att det kan bli en form av missbruk när man börjar sätta sig själv i centrum istället för Kristus, och nådegåvan sinar nog långsammare än vår fallenhet för att bli högmodiga. Gud ångrar inte sina gåvor (Rom. 11:29), men blir man högmodig eller går bort från Herren slutar gåvan nog att fungera efter någon tid även om Guds kallelse inte försvinner.